

Problemes actuals de les relacions internacionals

Codi: 101092
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	3	2
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	4	0
2503778 Relacions Internacionals	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Urgell García
Correu electrònic: Jordi.Urgell@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No té prerequisits acadèmics.

L'estudiant ha de tenir l'hàbit de llegir i consultar diferents mitjans de comunicació d'informació general, seguint especialment les notícies de caràcter internacional, així com els articles d'opinió sobre qüestions polítiques globals.

Objectius

En aquesta assignatura es presentaran una sèrie de problemàtiques contemporànies, en funció dels fets de cada curs acadèmic, de gran rellevància a l'agenda actual de les Relacions Internacionals. Aquests successos i processos es tracten de forma monogràfica.

L'objectiu central és introduir l'alumnat en el coneixement d'una sèrie de problemàtiques internacionals de rellevància en l'agenda política actual, tot facilitant-li les principals eines conceptuals que ens aporta la teoria de les Relacions Internacionals i que ens permeten aproximar-nos a la comprensió dels fenòmens contemporanis en tota la seva complexitat.

Els objectius bàsics del curs són:

- Desenvolupar l'aplicació per l'alumnat dels conceptes fonamentals de la disciplina de Relacions Internacionals per a la comprensió d'àrees temàtiques;
- Familiaritzar l'alumne amb una sèrie de processos que configuren la societat internacional contemporània
- Contribuir a millorar l'expressió i defensa de manera oral i per escrit de diferents punts de vista sobre qüestions internacionals rellevants.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Aplicar el coneixement teòric i analític de les relacions internacionals a casos pràctics i professionals, en particular en l'esfera del conflicte i la cooperació entre actors.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que es coneixen les tendències teòriques i les aproximacions analítiques clàssiques i recents de les relacions internacionals.
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
- Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.
- Valorar aspectes distintius i instrumental conceptual i metodològic específic de les diverses tendències i aproximacions analítiques de les relacions internacionals.

Relacions Internacionals

- Aplicar el coneixement de l'estructura i el funcionament de les institucions internacionals a problemes i/o casos pràctics, reals o simulats.
- Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Diferenciar les principals teories de les relacions internacionals i els seus diversos camps (teoria internacional, conflictes i seguretat, organitzacions internacionals, economia política internacional, etc.) per aplicar-los a la pràctica professional.
- Dissenyar, planificar i dur a terme treballs i estudis d'anàlisi i/o intervenció en els diferents àmbits de les relacions internacionals.
- Elaborar i preparar la presentació d'informes i/o propostes d'intervenció.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el coneixement teòric i analític de les relacions internacionals a casos pràctics i professionals, en particular en l'esfera del conflicte i la cooperació entre actors.
2. Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
3. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
4. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
5. Demostrar que es coneixen les tendències teòriques i les aproximacions analítiques clàssiques i recents de les relacions internacionals.
6. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.

7. Descriure els principals elements que caracteritzen la societat internacional global (1945-2000).
8. Descriure l'ordre internacional: anarquia versus ordre, societat d'estats i societat transnacional.
9. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
10. Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
11. Elaborar i preparar la presentació d'informes i/o propostes d'intervenció.
12. Exposar les grans aproximacions a les relacions internacionals (realisme, transnacionalisme, estructuralisme).
13. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
14. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
15. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
16. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
17. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
18. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
19. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
20. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
21. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
22. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
23. Treballar autònomament.
24. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
25. Utilitzar adequadament la teoria i els conceptes de les relacions internacionals (tradicions de pensament hobbesiana, grociana i kantiana).
26. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.
27. Valorar aspectes distintius i instrumental conceptual i metodològic específic de les diverses tendències i aproximacions analítiques de les relacions internacionals.
28. Valorar críticament els impactes de la globalització en diferents àmbits: seguretat, medi ambient, drets humans, migracions i pau.
29. Valorar els aspectes distintius i instrumentals propis, des d'un enfocament conceptual i metodològic, específic de les diverses tendències i aproximacions analítiques de les relacions internacionals.

Continguts

Bloc I: Anàlisi de conflictes

- Conceptes i definicions
- Radiografia global i regional dels conflictes armats actuals
- Característiques i tendències globals de la conflictivitat armada contemporània
- Causes dels conflictes armats: recursos naturals, autodeterminació, govern / sistema, etc.
- Actors i dinàmiques
- Conseqüències dels conflictes armats: desplaçament forçat, violència sexual com a arma de guerra, impacte de cert armament, etc.
- Estudis de cas i lliçons apreses
- Instruments i pautes d'anàlisi de conflictes

Bloc II: Processos de pau i negociació

- Conceptes i definicions
- Context internacional: l'acabament de conflictes des del final de la Guerra Freda. Els acords negociats vs. victòria militar
- Les negociacions: Fases, condicions d'inici, estratègies i tècniques de negociació, factors de crisi, disseny de

processos de pau (anàlisi de context, actors, temes, opcions, alternatives, procediments, equips, establiment de l'agenda, seqüenciació, mètodes de presa de decisions, mandat dels mediadors, etc.)

- Estudis de cas i lliçons apreses
- Descripció general dels acords de pau contemporanis: contingut, estructura, forma, dimensions, tipologia
- Els reptes de la implementació
- La mediació i la facilitació en l'àmbit internacional: evolució; ubicació; actors; durada; resultats; funcions i rols de les terceres parts; estils de mediació.
- Reptes seleccionats: participació, legitimitat, apropiació; mesures de foment de la confiança; justícia i pau; gènere.

Metodologia

La dedicació a aquesta assignatura es concreta en diversos tipus d'activitats, cadascuna amb una determinada càrrega docent. El seu valor, 6 crèdits ECTS, implica una dedicació total de 150 hores, que es distribuïran en diversos tipus d'activitats:

- Les activitats dirigides són activitats a l'aula, amb la presència del professor i consistiran en classes magistrals (amb la possibilitat de desenvolupar debats en gran grup); en seminaris de discussió de les lectures obligatòries o materials temàtics en grups més reduïts; en sessions més orientades a qüestions pràctiques, en les que s'analitzaran casos, problemes i exemples relatius al temari del curs. Aquestes activitats representen al voltant del 35% del total del treball exigít.
- Les activitats supervisades són activitats dutes a terme per l'estudiant fora de l'aula d'acord amb un pla de treball dissenyat i posteriorment tutoritzat i avaluat per part del professor. Aquestes activitats representen, aproximadament, el 10% del treball exigít.
- Les activitats autònomes són totes aquelles activitats que fa l'alumne pel seu compte i d'acord amb les exigències del curs per tal de superar amb èxit l'assignatura, tals com lectures bàsiques i complementàries, estudi dels apunts de classe o totes aquelles altres activitats que complementen la formació que s'assoleix en aquest curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb ús de les TIC i debat en gran grup	43	1,72	1, 3, 5, 7, 8, 10, 21, 28
Debats sobre les lectures obligatòries	3	0,12	3, 5, 6, 12, 17, 25, 27
Pràctiques i exposicions orals a classe, estudis de cas	6	0,24	1, 5, 6, 7, 10, 13, 16, 21, 24, 28
Tipus: Supervisades			
Lectura i preparació dels textos que seran objecte d'un control a classe	7	0,28	14, 16, 17, 21, 23
Redacció del treball de curs	5	0,2	14, 17, 21, 24, 26
Tutories i comentaris examen	3	0,12	
Tipus: Autònomes			
Estudi del temari de l'assignatura i lectures complementàries	76	3,04	14, 23

Avaluació

L'avaluació d'aquesta matèria comporta, per part de l'estudiant:

- Assistència regular a classe i la participació a les activitats (20% de la nota final): debats, comentaris de lectures, aportacions a les exposicions orals, etc.
- Avaluació continuada (30% de la nota final): comentaris escrits sobre lectures o vídeos, preparació de debats o jocs de simulació, etc.
- Un treball en grup sobre algun dels temes/casos tractats a classe (50% de la nota final), que serà presentat en públic en les darreres sessions de l'assignatura. La part escrita valdrà el 80% de la nota, mentre que la defensa oral del mateix comptarà el 20% restant. L'extensió del treball serà d'un màxim d'unes 5.000 paraules, més bibliografia i annexos. El treball es realitzarà amb entreliniat de 1.5, lletra Arial cos 12 en el cos del treball i 10 en les notes a peu de pàgina. La data d'entrega es concretarà un cop iniciat el curs.

No hi ha examen final

Al febrer hi haurà una prova de compensació en la que els estudiants que hagin seguit el curs amb regularitat però no hagin aprovat l'assignatura podran tornar a presentar-se. La nota obtinguda en aquesta prova compensatòria promitjarà amb un 70% amb la nota obtinguda durant el curs (30%). Aquesta avaluació compensatòria tindrà lloc en les dates establertes per la Facultat.

La concurrència a dues de les activitats d'avaluació esmentades és incompatible amb la qualificació de "NO PRESENTAT"

D'acord amb l'article 117.2 de la Normativa acadèmica de la UAB, l'avaluació dels alumnes repetidors podrà consistir en una sola prova de síntesi. L'alumnat repetidor que es vulgui acollir a aquesta possibilitat, caldrà que es posi en contacte amb el professorat a principi de curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada: comentaris escrits sobre lectures o vídeos, preparació de debats o jocs de simulació, etc.	30% de la nota final	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 29
Participació a classe, debats i altres activitats programades pels professors	20% de la nota final	0	0	13, 16, 17, 21, 23, 26
Treball en grup i exposició oral	50% nota final (80% part escrita i 20% exposició oral)	3	0,12	1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

Bibliografia

Avruch, Kevin, *Culture & conflict resolution*. United States Institute of Peace Press, Washington, D.C. (1998).

Bercovitch J., Sigmund Gartner S.: Is There Method in the Madness of Mediation? Some Lessons for Mediators from Quantitative Studies of Mediation. *International Interactions*. 32, 329-354 (2006).

Bercovitch, Jacob, Jackson, Richard: *Conflict resolution in the twenty-first century: principles, methods, and approaches*. University of Michigan Press, Ann Arbor (2009).

- Bercovitch, Jacob: *Resolving international conflicts: the theory and practice of mediation*. Lynne Rienner Publishers, Boulder, Colo (1996).
- Bercovitch, Jacob, Rubin, Jeffrey Z.: *Mediation in international relations: multiple approaches to conflict management*. Macmillan, Basingstoke (1992).
- Burton, John W.: *Resolving deep-rooted conflict: a handbook*. U.P. of America, Lanham (1987).
- Burton, John W.: *Violence explained: the sources of conflict, violence and crime and their prevention*. Manchester University Press, Manchester (1997).
- Byrne, Sean, and Jessica Senehi. *Violence: Analysis, Intervention and Prevention*. Athens OH: Ohio University Press, 2012.
- Collier P., Hoeffler A. and Rohner, D., (2008): "Beyond greed and grievance: feasibility and civil war", *Oxford Economic Papers*, Vol. 61, Issue 1 (2008), 1-27.
- Collier P.: *Greed and grievance in civil war*. Oxford Economic Papers. 56, 563-595 (2004).
- Crocker, Chester A., Hampson, Fen Osler, Aall, Pamela R., *Leashing the dogs of war: conflict management in a divided world*. United States Institute of Peace Press, Washington, D.C. (2007).
- Crocker, Chester A., Hampson, Fen Osler, Aall, Pamela R.: *Herding cats: multiparty mediation in a complex world*. United States Institute of Peace Press, Washington, D.C. (1999).
- Darby, John, Mac Ginty, Roger: *Contemporary peacemaking: conflict, violence, and peace processes*. Palgrave Macmillan, Basingstoke (2003).
- Darby, John, Mac Ginty, Roger: *The management of peace processes*. Macmillan, Basingstoke (2000).
- Deutsch, Morton. "Subjective Features of Conflict Resolution: Psychological, Social and Cultural Features." In *New Directions in Conflict Theory - Conflict Resolution and Conflict Transformation*, edited by Raimo Vayrynen. London: Sage, 1991.
- Duffield M.R.: *Global governance and the new wars: the merging of development and security*. Zed Books, London (2001).
- Duffield, M. (2001): *Global Governance and the New Wars. The Merging of Development and Security*, London: ZedBooks
- Dugan, Maire A. "Imaging the Future: A Tool for Conflict Resolution. In *Peacebuilding: A Field Guide*, edited by Luc Reyhler, and Thania Paffenholz, 365-72. Boulder, CO, and London, UK: Lynne Reiner Publishers, 2001.
- Fisher R., Ury W.: *Getting to yes: negotiating an agreement without giving in*. Random House Business, London (2012).
- Fisher, Ronald J.: *Interactive conflict resolution*. Syracuse University Press, Syracuse, N.Y. (1997).
- Fisher R.J.: *The Social Psychology of Intergroup and International Conflict Resolution*. Springer, New York, NY (2012).
- Furlong, Gary. *Conflict Resolution Toolbox: Models and Maps for Analyzing, Diagnosing, and Resolving Conflict*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 2005.
- Galtung, Johan. "Cultural violence." *Journal of Peace Research* 27(3) (1990): 291-305.
- Galtung J., (1969): "Violence, Peace and Peace Research", *Journal of Peace Research*, Vol. 6 No. 3 (1969), 167-191.
- Gray, B. *Collaborating: Finding Common Ground in Multiparty Problems*. San Francisco: Jossey-Bass, 1989.

Grimble, R., and M.K. Chan. "Stakeholder Analysis for Natural Resource Management in Developing Countries." *Natural Resources Forum* 19(2) (1995):113-24.

Grzybowski, Alex, and Stephen Owen, eds. *Good Governance and Conflict Resolution: A Framework for Conflict Analysis and Resolution*. Victoria, BC: Institute for Dispute Resolution, University of Victoria, 2001.

Harris, Peter, Reilly, Ben: *Democracy and deep-rooted conflict: options for negotiators*. International IDEA, Stockholm, Sweden (1998).

Holl, Jane E., Carnegie Commission on Preventing Deadly Conflict, Carnegie Corporation of New York: Carnegie Commission on Preventing Deadly Conflict: second progress report. Carnegie Commission on Preventing Deadly Conflict, Washington, D.C. (1996).

Hoddie, Matthew: Signals of Reconciliation: Institution-Building and the Resolution of Civil Wars. Signals of Reconciliation: Institution-Building and the Resolution of Civil Wars. *International Studies Review*. 7 Issue 1, p21-40, 20p,.

Horowitz D.L.: *Ethnic groups in conflict*. University of California Press, Berkeley, Ca (2000).

Jeong, Ho-Won, Dawsonera: *Understanding conflict and conflict analysis*. Sage publications, London (2008).

Kaldor, M. (1999): *New and Old Wars. Organized Violence in a Global Era*, Oxford: Polity Press.

Kalyvas S.N.: 'New' and 'Old' Civil Wars: A Valid Distinction? *World Politics*. 54, 99-118 (2011).

Keen D., *The economic functions of violence in civil wars*. Oxford University Press for the International Institute for Strategic Studies, Oxford (1998).

Kriesberg, Louis, Thorson, Stuart J.: *Timing the de-escalation of international conflicts*. Syracuse University Press, Syracuse, N.Y. (1991).

Kriesberg L., Dayton B.W.: *Constructive conflicts: from escalation to resolution*. Rowman & Littlefield, Lanham, Md (2012).

Lederach, John Paul: *Building peace: sustainable reconciliation in divided societies*. United States Institute of Peace Press, Washington, D.C. (1997).

Lund, Michael S., *Preventing violent conflicts: a strategy for preventive diplomacy*. United States Institute of Peace Press, Washington, D.C. (1996).

Maalouf, A. (2000): *In the Name of Identity: Violence and the Need to Belong*, New York, Penguin Books.

Mason S. and Rychard S., (2005): "Conflict Analysis Tools", Swiss Agency for Development and Cooperation, 2005

Miall H., Ramsbotham, O. and Woodhouse T. (2011): *Contemporary Conflict Resolution*, Cambridge: Polity, 3rd edition.

Mitchell, C.R. *The Structure of International Conflict*. London: Macmillan, 1981.

Mitchell, C. R., Banks, Michael: *Handbook of conflict resolution: the analytical problem-solving approach*. Pinter, London (1996).

Newman E. (2004): "The 'New Wars' Debate: A Historical Perspective is Needed", *Security Dialogue*, 35 (173)

Polzer, J., E. Mannix, and M. Neals. "Multiparty Negotiation In Its Social Context." In *Negotiation as a Social Process*, edited by R. Kramer and D. Messick, 123-142. London, UK: Sage Publications, 1995.

Ramsbotham O., (2005): "The Analysis of Protracted Social Conflict: a tribute to Edward Azar", *Review of International Studies* Vol. 31 (2005), 109-126.

Ramsbotham, Oliver, Miall, Hugh, Woodhouse, Tom: *Contemporary conflict resolution: the prevention, management and transformation of deadly conflicts*. Polity, Cambridge, UK (2011).

Reychler, Luc. "From Conflict to Sustainable Peacebuilding: Concepts and Analytical Tools." Chapter 1 in *Peacebuilding: A Field Guide*, edited by Luc Reychler, and Thania Paffenholz, 3-15. Boulder, CO, and London, UK: Lynne Reiner Publishers, 2001.

Rogers, Paul: *Losing control: global security in the twenty-first century*. Pluto, London (2002).

Rothman, Jay: *From confrontation to cooperation: resolving ethnic and regional conflict*. Sage, London (1992).

Rupesinghe, Kumar: *Conflict transformation*. St. Martin's Press, Houndsmills (1995).

Sandole, Dennis, Sean Byrne, Ingrid Sandole-Starosta, and Jessica Senehi, eds. *Handbook of Conflict Analysis and Resolution*. London: Routledge. January 2009.

SIPRI (Stockholm International Peace Research Institute): *SIPRI Yearbook*, Oxford University Press, Nueva York.

Starkey, Brigid, Boyer, Mark A., Wilkenfeld, Jonathan: *Negotiating a complex world: an introduction to international negotiation*. Rowman & Littlefield, Lanham, Md (2005).

Stedman, Stephen John, Rothchild, Donald S., Cousens, Elizabeth M.: *Ending civil wars: the implementation of peace agreements*. Lynne Rienner, Boulder, Colo (2002).

USAID, Conflict Assessment Framework, USAID, 2012

Vasquez, John A., Dawsonera: *The war puzzle revisited*. Cambridge University Press, Cambridge (2009).

Wheeler, Nicholas J., *Saving strangers: humanitarian intervention in international society*. Oxford University Press, Oxford (2000).

Wilkenfeld, Jonathan: *Mediating international crises*. Routledge, London (2005).

Zartman, I. William: *Elusive peace: negotiating an end to civil wars*. Brookings Institution, Washington, D.C. (1995).

Zartman, I. William, Rasmussen, J. Lewis, United States Institute of Peace: Druckman, D. (1997). 'Negotiating in the International Context'. In: *Peacemaking in international conflict: methods & techniques*. United States Institute of Peace Press, Washington, D.C. (1997).